Dodatek do „Głosu Wąbrzeskiego" Wąbrzeźno, dnia 14 sierpnia 1935 r.

ROLNIK

Nr. 23 | DODATEK POŚWIĘCONY SPRAWOM ROLNICZYM ORGAN T.R.P. | Rok III

KOMUNIKATY T. R. P.

Komunikat nr. 167.

Nawiązując do biuletynu naszego nr. 5 poz. 175, donosimy, że Ministerstwo Skarbu Dz. U. R. P. Nr. 95 poz. 309 z dnia 28 czerwca 1935 r. przedłużyło termin uiszczania równowartości przypisu z r. 1934/35 z 1 września br. do dnia 15 października br.

W myśl rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 15. 4. 1935 r. Dz. U. R. P. Nr, 29 poz. 225 płatnik, który nie uiścił w roku budżetowym 1934/35 sumy, stanowiącej równowartość przypisanego mu w tym roku podatku państwowego korzysta z ulg określonych w powyższem rozporządzeniu, skoro brakującą różnicę do wysokości przypisu wpłaci do 1 września 1935 r. obecnie do 15 października 1935 r.

Naprzykład przypis w roku 1934/35 był 100 złotych a płatnik zapłacił do tej pory 90 zł. należy resztę wpłacić w myśl nowego rozporządzenia do 15 października 1935, ażeby można korzystać z ulg, jakie powyższe rozporządzenie daje a przez nas podane w biuletynie nr. 5 poz. 175.

Komunikat Nr. 168

Donosimy, że na skutek starań Pan Wojewoda ustalił, **iż rolnicy kategorji B i C, którzy przed wymierzeniem opłaty udowodnią, iż są członkami Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego, będą korzystać z opustów w wysokości 10% sumy opłaty obliczonej za wydawaną, przez Wojewódzkie Biuro do Spraw Finansowo-Rolnych w Toruniu, opinję.**

Ponadto nadmieniamy, że rolnicy kategorji A, członkowie PTR., korzystają w sprawach załatwianych przez Powiatowe Biura do Spraw Finansowo-Rolnych z 50% opustów w stosunku do opłat pobieranych od niečłonków Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego.

Komunikat Nr. 169

Na podstawie pisma Urzędu Wojewódzkiego Pomorskie Towarzystwo Rolnicze podaje do wiadomości, że rolnicy grupy A nadmiernie obciążeni, mogą dług swój w instytucjach kredytowych konwertować nietylko zabezpieczeniem hipotecznem, które kosztami sądowemi i hipot. jeszcze więcej obciąża rolnika, — ale zabezpieczenie to może być dokonane przez papiery wartościowe, weksle lub skrypty dłużne z żyrem lub poręką.

Gdyby dłużnik nie mógł dać jednego z powyższych zabezpieczeń, wtenczas instytucje kredytowe winny się zadowolić wekslami własnemi dłużnika.

Dłużnicy grupy A powinni starać się, aby instytucjom kredytowym dawać wogóle tylko zabezpieczenie weksli własnych, a w razie odmowy i żądania innego zabezpieczenia przez instytucje kredytowe dłużnicy grupy A powinni udać się po dalsze informacje i pomoc do Powiat. Biura do Spraw Finansowo-Rolnych.

Komunikat Nr. 170

Pan Wojewoda Pomorski zarządził, że opłaty za świadectwa miejsca pochodzenia zwierząt winny być ustalone dla całego Województwa jednolicie według następujących norm maksymalnych: Świadectwa dla konia, osła, muła, osłomuła, krowy, wołu, buhaja, świni 15 gr. Dla cieląt, baranów, owiec, prosiąt, kóz 10 gr. Dla drobiu 6 gr. Za kolczyk dla bydła rogatego 15 gr.

Temsamem unieważnione zostały ceny ustalone dla świadectw miejsca pochodzenia pismem z dnia 19. 11. 1934 r. N. R. W. 3174. Ceny powyższe należy pobierać tak od świadectw jednostkowych jak i zbiorowych.

Maksymalne opłaty targowiskowe od konia, osła, muła, osłomuła, krowy, wołu, buhaja 40 gr.

Od bydlęcia lub źrebięcia do 1 roku 20 gr. Od maciory lub tucznej świni 30 gr. Od warchlaka, cielaka, skopa, owcy lub kozy 10 gr. — Od prosięcia lub jagnięcia 5 gr. Od fury jednokonnej 40 gr. od fury dwukonnej 50 gr.

Opłaty powyższe należy uważać jako ryczałtowane, za całokształt świadczeń związanych z korzystaniem z targowiska z wyjątkiem

stajni i wagi, za które mogą być pobierane odrębne opłaty.

Producenci rolni nie mogą być obciążeni opłatą za zajęcie miejsca wozem na targowisku celem sprzedaży artykułów żywnościowych, jeżeli nie korzystają przytem ze specjalnych urządzeń miejskich.

Maksymalne opłaty za wagę: za konia, bydło rogate i świnie po 20 gr. sztuka.

Za cielęta, owce, kozy, prosięta i tp. po 10 gr. od szt.

Komunikat Nr. 171

Pan Wojewoda Pomorski zarządził, że maksymalne opłaty rzeźniane wynosić winny:

w rzeźniach I kategorji (Toruń, Tczew, Świecie, Chełmża, Brodnica, Chojnice, Grudziądz, Puck i Kościerzyna):

od konia, wołu i krowy ponad 150 kg	5.00 zł.
od jałowizny do 150 kg.	3.00 zł.
od świni	3.00 zł.
od cielęcia, barana, owcy i kozy	1.50 zł.

W rzeźniach II kategorji (wszystkie pozostałe miejscowości):

od konia, wołu, krowy powyżej 150 kg	4.00 zł
od jałowizny do 150 kg.	2.50 zł.
od świni	3.00 zł.
od cielęcia, owcy, kozy	1.00 zł.

Opłaty powyższe obejmują wszystkie świadczenia ze strony rzeźni łącznie z użyciem przedchłodni bez opłat za użycie chłodni.

Opłaty wyżej wymienionych stawek pobiera rzeźnia miejska w Toruniu już od 2 lat, przyczem wszystkie świadczenia rzeźni z wyjątkiem chłodni są wkalkulowane w powyższe opłaty (wyłączając opłaty za nadzór lek. weter. oraz państw. podatku od uboju.)

Maksymalne opłaty za nadzór lekarsko-weterynaryjny:

Od szt. bydła rogatego bez względu na wagę	3.00 zł.
od szt. świni łącznie z trychinoskopją bez wzgl. na wagę	2.50 zł.
od szt. cielęcia, owcy itp. bez względu na wagę	0.80 zł.

Opłaty za użycie rzeźni lub targowiska mają zabezpieczyć samowystarczalność poszczególnych rzeźni i targowisk.

Opłaty za nadzór lekarsko-weterynaryjny nad mięsem przywożonem.

Należy pobierać w wysokości nie wyżej 25% opłat, pobieranych za badanie mięsa ze zwierząt poddanych ubojowi w miejscowej rzeźni. Tylko rzeźnie w Toruniu i Grudziądzu, posiadające specjalne urządzenia i zakłady, dające udogodnienia niewspółmierne do innych rzeźni, mogą pobierać od właścicieli mięsa podlegającego sprawdzeniu badania, opłaty za prawo korzystania z tych urządzeń i zakładów w wysokości nie przekraczającej 50% opłat, pobieranych od właścicieli zwierząt za prawo uboju i korzystania z urządzeń rzeźni przy uboju.

Ubój rytualny.

Taksa za ubój rytualny baranów i owiec nigdzie nie przekracza 60 gr. od sztuki. —

Komunikat Nr. 172

Donosimy, że Państwowy Bank Rolny na poniżej podanych warunkach udziela kredytu pod rejestrowy zastaw zboża.

1) Z kredytu pod rejestrowy zastaw zboża mogą korzystać rolnicy, którzy dają absolutną gwarancję nienaruszenia zastawu.

Ci rolnicy, którzy dotychczas nie wywiązywali się bez zarzutu ze swych zobowiązań wobec Banku, na kredyt zastawowy liczyć nie mogą.

2) Kredyty udzielane będą w ciągu całego okresu gospodarczego na pszenicę, żyto, jęczmień i owies, zarówno w snopie jak w ziarnie, oraz na grykę, groch, peluszkę, łubin, fasolę, rzepak, rzepik, len i konopie — wyłącznie w ziarnie.

3) Kredyty udzielane w okresie lipiec — październik winny być spłacone do 31. 5. 1936 r. w następujących ratach:

w grudniu, styczniu i lutym	po 20%
w marcu i kwietniu	po 15%
w maju	po 10%

Spłata kredytów udzielonych w późniejszym okresie t. j. po 1. XI. rozpoczynać się będzie w 2 miesiące od daty udzielenia kredytu z tem, że raty początkowe będą odpowiednio większe, całkowita zaś spłata musi być dokonaną w ostatecznym terminie do dnia 30. VI. 36.

Przykłady:	**Podlega w spłacie w następ. m-cach**					
Kredyt udzielony	I	II	III	IV	V	VI
w m-cu listopadzie	20%	20%	20%	15%	15%	10%
„ grudniu		25%	25%	20%	20%	10%
„ styczniu			30%	30%	25%	15%
„ lutym				35%	35%	30%
„ marcu					60%	40%

4) Wysokość oprocentowania wraz z wszelkiemi kosztami wynosić będzie 3% p. a.

Pod wszelkiemi kosztami rozumie się: koszt szacunku, umowy rejestrowej i blankietów wekslowych.

5) Przy ustaleniu wysokości kredytu Bank będzie kierował się następującemi normami: przy pszenicy, życie, jęczmieniu i owsie, 50% w snopie i 60% w ziarnie, przy gryce grochu, peluszce, łubinie, rzepiku i fasoli 30% wartości giełdowej w ziarnie, oraz przy rzepaku, rzepiku, lnie i konopiach do 50% wartości giełdowej w ziarnie.

6) Potrąceń zaległych rat podatku gruntowego Bank uskuteczniać nie będzie.

Zaznaczamy, że zboże oddawane pod zastaw musi być ubezpieczone od ognia, składka zaś winna być opłacona do końca lipca przyszłego roku. Przy ubezpieczeniu w Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu, Oddział w Toruniu Bank zgadza się potrącić składkę z pożyczki w myśl odnośnego porozumienia z Zakładem Ubezpieczeń Wzajemnych.

Komunikujemy ponadto, że zboże może być przyjęte pod zastaw dopiero po dokonanym sprzęcie t. j. po złożeniu go w stogach względnie zwiezieniu do stodół. Nadmieniamy przytem, że Bank wyłącza od zastawu zboża przeznaczone na potrzeby gospodarstwa.

O wyjeździe taksatora zawiadamia Bank telefonicznie względnie telegraficznie lub pisemnie, dlatego też pożądanem jest podanie poczty, ewent. nr. telefonu, a ponadto, godziny i stacji gdzie mogłyby oczekiwać konie taksatora.—

Komunikat Nr. 173

W roku bieżącym nawiedziła zboże nasze klęska żywiołowa w postaci muchy heskiej i muchy szwedzkiej, która wyrządziła na terenie naszego powiatu wielkie szkody.

Szkodniki częściowo osiadają na świeżych roślinkach zasianej oziminy, przezimują tamże i występują czynnie podczas lata. Łodygi zaatakowane powyższymi szkodnikami są słabe, pochylone jednak rosną, lecz przy lada podmuchu wiatru łamię się. Pole silnie zaopanowane ma wygląd stratowanego przez bydło.

Wobec powyższego chcąc się chociaż uchronić od klęski powyższej zalecamy następujący środek ochronny: Na terenie każdej gromady należy zasiać w połowie sierpnia ca pół ha żyta, na którym to życie osiądą szkodniki z obwodu ca 500 ha. Następnie przed 10 września żyto należy głęboko i dobrze zasiać. W ten sposób uchronimy późniejsze w normalnych warunkach zasiane oziminy przed natrętnym szkodnikiem. Pozatem ścierniska należy natychmiast podorywać a zasiew jesienne uskuteczniać w terminie późniejszym pomiędzy 15 a 25 września. Natomiast zasiewy wiosenne jaknajwcześniej.

Komunikat Nr. 174

Wojewódzkie Biuro do Spraw Finans. Rolnych przesłała szczegółową instrukcję do tut. Biara do Spraw Finansowo Rolnych które się znajduje w Sekretarjacie Tow. Roln. Powiatowego w Wąbrzeźnie, dotyczącą sposobu umarzania należności funduszu obrotowego reformy rolnej (renty bieżącej). w przypadkach uzasadnionych względami gospodarczemi, w stosunku do rat płatnych poczynając od 1. 10. 1934 r. przy uwzględnieniu zasady, by spłata roczna, przypadająca na 1 ha. nie wynosiła mniej niż:

a) 12 zł. dla osad położonych w powiatach chojnickim, kartuskim, kościerskim i morskim województwa pomorskiego.

b) 20 zł. w pozostałych powiatach województwa pomorskiego.

Suma ulegająca umorzeniu w myśl instrukcji w żadnym przypadku nie może przekroczyć 50 proc. wysokości poszczególnych rat.

Wnioski o umorzenie, przewidziane w art. 11 ust. 4. rozp. Prezydenta R. P. z dnia 24. 10. 34., winny być skierowane do właściwych Starostw w terminie do 28. 10. 35 r. włącznie.

Wyczerpujace informację i pomoc w napisaniu odpowiedniego wniosku zgodnie z instrukcją udzieli Sekretarjat T. R. P. w Wąbrzeźnie, członkom którzy przedłożą legitymację na rok 1935/36.

Komunikat Nr. 175

Wobec tego, że rolnicy w różny sposób interpretują artykuł 47 ustawy oddłużeniowej wyjaśnia się co następuje:

Jak wynika z przepisu art. 47 cyt. rozporządzenia u dłużników grupy A w przypadku zalegania zapłaty 2. kolejnych rat, dług staje się wymagalny w całości tylko wówczas, gdy raty zostały ustalone przez Sąd lub Urząd Rozjemczy.

Zamierzano w ten sposób chronić drobnego rolnika przez zbyt łatwą utratą ulgi oddłużeniowej do czasu, gdy na podstawie odpowiedniego dokumentu będzie on uświadomiony, kiedy i co płacić należy. — Z tego względu należy uznać, że wymagalność całego długu może mieć miejsce jedynie wówczas, gdy dłużnik zalega z dwoma kolejnemi ratami, których płatność zapadła dopiero po ustaleniu wysokości rat przez Sąd lub Urząd Rozjemczy. Jeśli naprzykład w listopodzie roku 1935 wydane zostanie wierzycielowi zaświadczenie (art. 44), a dłużnik zalega z obydwoma ratami za rok 1935, wierzyciel ma prawo egzekwować powyższe zaległe raty, lecz całość długu staje się wymagalną dopiero w przypadku niezapłacenia dwóch kolejnych rat za rok 1936.

Komunikat Nr. 176.

Komunikujemy niniejszem, że z kredytu zaliczkowego mogą korzystać wyłącznie drobni rolnicy, którzy dają absolutną gwarancję zwrotu.

Wysokość udzielanych pożyczek będzie dla każdego gospodarza współmierną do obszaru zasiewu, aby uniknąć udzielania pożyczki w wysokości nadmiernej, co utrudni rolnikowi należyte wywiązywanie się z zobowiązania, a instytucja rozprowadzająca kredyt zostanie narażona na trudności płatnicze wobec Państwowego Banku Rolnego.

Zaznaczamy przytem, że kwota udzielonego kredytu zaliczkowego dla jednego gospodarstwa nie może w żadnym razie przekroczyć 2000,— złotych.

Ponadto zwracamy uwagę, że udzielana pożyczka będzie tylko na tę ilość zboża, która normalnie bywa sprzedawana nie zaś na to zboże które jest zużywane w gospodarstwie. Zaliczkę udzielać będzie instytucja rozprowadzająca tylko na potrzeby pokrycia wydatków związanych że żniwami, lub innemi bieżącemi potrzebami gospodarczemi.

Po bliższe informację proszę się zwrócić do Sekretarjatu T. R. P. w Wąbrzeźnie przy ulicy Przemysłowej Nr. 1.

Za Zarząd T. R. P.
Klimek Władysław, W. Prezes TRP.
Ewertowski Józef, Instruktor TRP.

Przypomienia dla rolników na sierpień

W polu. Sprzęt późniejszych owsów, łubinów, bobiku, koniczyny nasiennej. Wszędzie w polu po sprzętach natychmiast podorywać. Uzyskuje się przez to sprawność roli. Ciepło słoneczne działa jeszcze silnie i sprzyja rychłej fermentacji resztek pożniwnych w niewysuszonej roli. Skończyć uprawki. Zasiać rzepak około 15-tym. Zaczynać orki siewne. Obornik pod oziminy, gdzie konieczne dawać w małych dawkach od 10 do 15 fur na mórg, lecz roztrząsać tak, żeby żadna pecynka nie poszła w przyoranie. Tylko porozrywany w przyoranie. Tylko porozrywany rękoma obornik wyzyskuje się w całej pełni. Sprzątać seradelę, sianą na ziarno, łubin suchy wozić w płachtach, bo inaczej masa ziarna się marnuje. Podorywki przechodzić sprężynówką, broną tarczową i broną zwykłą. Perzu nie palić, lecz gromadzić w podwórzu: na wiele użytków się przyda. Po burzach i zlewach, jakie się czasem trafiają, trzeba, gdy zaschnie, puszczać w okopizny radełka, a na zasiewach zielonek — bronę lub wał, by zniszczyć skorupę. Nawozy pomocnicze rozsiewać i przykrywać bronami. Założyć półka doświadczalne z nawozami i szkółki ozimych zbóż. Ważne te doświadczenia są za mało doceniane. — Strzec się fałszerstw z nawozami i nie kupować bez poręczenia.

W sadzie. Sprzęt wczesnych owoców. Przystąpić do zbiorów owoców morel, brzoskwiń, wczesnych śliw, jabłek i grusz. Zbierać owoce z ogonkami i z drabinki. Opadające owoce używać do wyrobu kompotu, marmelady i powideł. Gdy tanie, suszyć lub przerabiać na marmeladę. Z jabłek łatwy wyrób jabłecznika. — Zakładać truskawczarnie. Doskonały owoc, łatwy do uprawy na ziemi wygnojonej, urodzaj pewny co roku.

Wzruszyć ziemię w sadzie i wysiać mieszankę na nawóz zielony. Szkodniki tępić w dalszym ciągu, zwłaszcza tarczówkę śliwkową i mszycę zieloną za pomocą emulsji naftowej, zieleni paryskiej i aphimortem. Zdejmować druty z pni, które założone zostały wiosną na pniach drzew, celem zmuszenia do owocowania.

Przy inwentarzu. Bydło zacząć paść na słabszych seradelach i na mocniejszych tegorocznych koniczynach. Seradele zwarte korzystniej spasać w oborze albo ususzyć na siano. Nie zaniedbywać dopasania krów kuchem i otrębami. Zbierać jaja kurze do przechowania w szkle wodnem lub wodzie wapiennej na zimowy użytek.

Ogólne. Jeśli możliwe młócić zboża ozime i dokładnie czyścić do siewu. — Przy braku dostatecznych środków pieniężnych wspólnemi siłami nabyć sortownik (tryjer). Ziarna poprzetrącane, okrągłe, zbyt wielkie, a więc wszelkie niezdatne do siewu zużyje się na mąkę, co opłaci sortownik. Bezwartościowe chwasty od młynka parzyć i spasać kaczkami lub zarobione z gliną wrzucać do stawu dla ryb. Drenować pola, poprawiać rowy, tam, gdzie w czerwcu było za mokro. Wapnować pod oziminy rolne kwaśne i zlewne, bo żaden nawóz pomocniczy nie będzie bez tego skutkował. Zasiać wykę piaskową. — Gospodarze! Zboże ozime, a szczególnie żyto, prędko się wyradza. — Nie zwlekajcie, sprowadźcie sobie nasiona pewne, kwalifokowane, z wzorowych gospodarstw nasiennych. Plon zbierzecie znacznie większy.

Położenie rolnictwa pomorskiego w miesiącu lipcu

Pomorska Izba Rolnicza nadesłała nam następujące sprawozdanie o stanie rolnictwa na Pomorzu w lipcu br.:

Początkowe dni miesiąca lipca zaznaczyły się stopniowym spadkiem temperatury, która minimum swe osiągnęła w dniach od 4—6. Równocześnie panowała pogoda pochmurna z przelotnemi deszczami. — Około 8. 7. nastąpiło wypogodzenie i wzrost temperatury, trwający do połowy miesiąca, poczem znów nastąpiło ochłodzenie i pogoda wietrzna i pochmurna, która w ostatniej dekadzie miesiąca w trakcie żniw żytnich i jęczmiennych — zaznaczyła się nadmiarem opadów w postaci codziennych kilkurazowych przelotnych lub dłużej trwających deszczów. Ta duża ilość częstych opadów korzystnie oddziałała na porost traw na łąkach oraz na rozwój okopowych, które jednak w niektórych okolicach nieco ucierpiały od nich skutkiem zamulenia i zlewania się roli. Natomiast stanowiła przeszkodę przy sprzęcie żyta, zwłaszcza jęczmień oraz przy ich dosuszaniu w polu. Z początkiem lipca sprzątnięto rzepaki i rzepiki. Plon rzepiku uzyskano mniej więcej średni, natomiast rzepaki przeważnie zaw[illegible]y i wydały plony bardzo niskie.

Plon sprzątniętego żyta zapowiada się w ziarnie stosunkowo dobrze, w słomie bardzo dobrze, plony jęczmienia również nieźle. Pod koniec okresu sprawozdawczego doszły już do stadjum dojrzałości w południowych powiatach Pomorza wcześniejsze odmiany pszenic ozimych (np. Graniatka Dańk). Plon pszenic ozimych zapowiada się w przecięciu średni jeśli chodzi o ziarno, natomiast słoma pozostała nagół aż do końca niska. W niektórych okolicach rdza i szkodniki przyczynią się do zmniejszenia spodziewanych urodzajów pszenic. Stan pszenic jarych w stosunku do poprzedniego miesiąca poprawił się tylko nieznacznie, stan owsów pozostał również średni. Grochy rokują urodzaj dobry. Ziemniaki na glebach lżejszych przedstawiają się dobrze, rozwój ich jest silny i bujny. Na glebach zwięźlejszych stan upraw ziemniaczanych doznał w lipcu również pewnej poprawy. Także buraki poprawiły się znacznie w stosunku do poprzedniego miesiąca, jednak na wielu plantacjach zwłaszcza przy burakach pastewnych znać odrost chwastów, które w roku bieżącym wystąpiły bardzo silnie.

W sadach dał się zauważyć dopiero w tym miesiącu ujemny wpływ późnych mrozów. Jabłonie i grusze, które zawiązały naogół nieźle w lipcu, bardzo znaczną część zawiązków zrzuciły tak, że owocowanie ich przedstawia się źle. Pogorszyły jeszcze sytuację silne wiatry zachodnie w ostatniej dekadzie miesiąca. Stan śliw przedstawia się trochę lepiej (deszcze zapobiegały dalszemu rozwojowi mszycy, która w okresie suszy silnie je opanowała). Zbiór czereśni był średni, ceny naogół niewiele odbiegały od cen w latach poprzednich; przyczynił się do tego słaby urodzaj w województwach centralnych. To samo dotyczyło truskawek, które ucierpiały jednak znacznie więcej od mrozów i zbiór był naogół mały. W warzywnictwie poprawił się stan kapust wczesnych i kalafiorów na skutek deszczów, jednak poprawa ta jest znów zahamowana dość małą ilością ciepła. Opóźnienie w wegetacji warzyw jest naogół bardzo znaczne (około 2 do 3 tygodni). Kalafiory wczesne gruntowe jeszcze się do tej pory na rynku nie ukazały. Pomimo złych warunków wegetacji ceny na warzywa kształtowały się raczej zniżkowo.

W miesiącu lipcu zanotowała Stacja Ochrony Roślin następujące gospodarczo ważne szkodniki roślin uprawnych: Na owsie zanotowano głownię pyłkową owsa — porażenie dochodziło do 10 proc. źdźbeł. Prawie powszechnie występowała rdza brunatna pszenicy (Pucinia triticina). Na całem Pomorzu zanotowano szkody spowodowane przez wiosenne pokolenie much zbożowych (heskiej i szwedzkiej) jakoteż źdźbelnika.

W końcu lipca stwierdzono w jednym wypadku pierwsze porażenie ziemniaków zarazą ziemniaczaną w powiecie wąbrzeskim. Na burakach, szczególnie w powiatach południowych wystąpił tarczyk mgławy Cassida nobulosa, powodując w niektórych wypadkach zupełne zniszczenie i przyoranie pól buraczanych. W innych wypadkach zwalczano go przez opryskiwanie zielenią paryską. Ponadto poważne szkody wyrządził gnatasz rzepakowiec uprawom gorczycy w powiecie toruńskim zniszczył zupełnie w dwu zanotowanych wypadkach pole gorczycy. —

Drzewa owocowe, aczkolwiek w mniejszym stopniu niż w ubiegłym miesiącu, ucierpiały nadal od mszycy. Sytuacja na pomorskich rynkach zbożowych uległa dalszemu znacznemu pogorszeniu. — Pomimo okresu przedżniwnego i minimalnej podaży ze strony producentów, ceny zbóż zaczęły spadać, osiągając przy końcu miesiąca poziom dotąd nie notowany.

Ceny żyta, które w ciągu okresu sprawozdawczego obniżyły się o około 1,50 zł, notowano przy końcu okresu na Giełdzie Zbożowej w Bydgoszczy na poziomie 10,75 za 100 kg, czyli na poziomie o 6 zł poniżej poziomu z analogicznego okresu roku ubiegłego. Pierwsze partje nowego żyta sprzedano na giełdach zbożowych po cenie mniej więcej o 1 zł a na rynkach lokalnych o 2—3 zł niższej od cen starego. Na rynku produktów hodowlanych, a zwłaszcza trzody chlewnej zaznaczyła się w miesiącu sprawozdawczym wyraźna poprawa. Zwyżka cen żywca trzody chlewnej wynosiła w gatunku najwyższym przeciętnie 50 proc. Aczkolwiek zwyżka ta jest niewątpliwie częściowo objawem sezonowym, gdyż zwykle w okresie żniw występuje na Pomorzu sezonowa tendencja zwyżkowa na rynku hodowlanym, to jednak obecne nasilenie zwyżki przekracza normalny sezonowy wzrost cen. Niewątpliwie na wzrost cen żywca oddziaływują nowe zarządzenia, zmierzające do rozszerzenia pomocy dla eksportu produktów hodowlanych. Zaznaczyć jednak należy, że spęd świń na targi był niewielki spowodu żniw oraz braku odpowiedniego materjału u producentów, skutkiem czego zwyżka cen produktów hodowlanych nie mogła być przez rolników dostatecznie wykorzystana. Na rynku nabiałowym w pierwszej połowie okresu sprawozdawczego sytuacja ogólna pozostała bez zmiany. Natomiast w drugiej połowie zaobserwowano zwyżkę cen, spowodowaną nowym kursem rządowej polityki gospodarczej. Również nie bez wpływu na kształtowanie cen pozostała zmniejszona dostawa masła, spowodowana okresem żniwnym. Rynek wykazuje nadal zdrową tendencję, gdyż zaznaczyło się przy końcu okresu silne zapotrzebowanie na masło eksportowe. Cena sprzedaży pomorskiego masła I gatunku wynosiła około zł 2,65 za kg.